

I. ÚVOD

Štatistické zisťovania o dosiahnutých výsledkoch činnosti verejných knižníc Prešovského samosprávneho kraja za rok 2009 sú spracované na základe formulárov Ročný výkaz o knižnici za rok 2009 KULT(MKSR) 10-01, elektronického spracovania MK SR a Rozborov o činnosti za jednotlivé regionálne knižnice. Knižnica P.O. Hviezdoslava v Prešove v rámci funkcie regionálnej knižnice s krajskou pôsobnosťou spracovala výsledky samostatne, v tabuľkovej forme, s krátkym komentárom podľa jednotlivých okresov a typov knižníc. Súčasťou prehľadu sú aj porovnania a prepočty, ktoré poukazujú na stav knižníc a úroveň poskytovaných knižnično-informačných služieb v kraji.

II. Hlavné úlohy

1. Knižničná sieť

V roku 2009 vykazovalo činnosť spolu **549** verejných knižníc s 24 pobočkami

Z toho :

- 1 regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou + **4 pobočky**
- 6 regionálnych knižníc + **10 pobočiek**
- 16 mestských knižníc + **7 pobočiek**
- 34 obecných knižníc s prof. zamestnancami + **3 pobočky**
- 492 obecných knižníc s neprofesionálnymi zamestnancami

Prehľad o počte knižníc v jednotlivých okresoch:

Regionálne knižnice	Okres	Počet RKK	Počet RK	Počet MsK	Počet knižníc s profes. zamest.	Počet knižníc s neprof. zamest.	Počet knižníc spolu	Rozdiel 08/09	Stagn. knižnice	Rozdiel 08/09
Bardejov	Bardejov	0	1	0	8	69	78		15	+1
Humenné	Humenné	0	1	0	2	51	54		15	+3
	Snina	0	0	1	2	23	26	-1	8	0
	Medzilaborce	0	0	1	0	19	20		9	+1
Poprad	Poprad	0	1	2	3	23	29		2	0
	Kežmarok	0	0	3	4	27	34		2	-1
	Levoča	0	0	2	0	15	17	+1	5	+3
Prešov	Prešov	1	0	1	9	75	86	-2	16	0
	Sabinov	0	0	2	3	36	41		8	+1
St. Ľubovňa	St. Ľubovňa	0	1	1	0	38	40		0	0
Svidník	Svidník	0	1	1	1	44	47		39	0
	Stropkov	0	0	1	0	26	27	-1	23	-1
Vranov n/T	Vranov n/T	0	1	1	2	46	50	-1	16	0
Spolu		1	6	16	34	492	549	-5 +1	158	+7

V roku 2009 bolo zrušených 5 knižníc. V okrese Snina - 1 knižnica (Belá nad Cirochou), v okrese Prešov 2 knižnice (Ondrašovce a Šarišské Bohdanovce). V okrese Stropkov jedna (Gribov) a vo Vranovskom okrese tiež jedna (Kučín). Rušenie knižníc bolo starostlivo zvážené. V štyroch prípadoch sa jedná o dlhodobu stagnujúce knižnice, ktoré stagnujú takmer od roku 1989 a väčšinou sa nachádzali v obciach s veľmi malým počtom obyvateľov. V jednom prípade (Šarišské Bohdanovce) bolo príčinou zlúčenie obecnej a školskej knižnice, kedy bola knižnica umiestnená v škole a ponechala si aj štatút školskej knižnice.

V porovnaní s minulým rokom pribudla jedna profesionálna knižnica. (Okrúhle v okrese Svidník).

Pribudlo 7 stagnujúcich knižníc a ich počet sa v minulom roku opäť zvýšil na 158. Stagnujúce knižnice pribudli v okresoch Bardejov, Humenné, Medzilaborce, Levoča a Sabinov a po jednej ubudlo v okresoch Kežmarok a Stropkov. Najčastejšími príčinami je nedostatok finančných prostriedkov, personálne

a priestorové zabezpečenie. V konečnom dôsledku kvalita knižnično – informačných služieb závisí najmä od zriaďovateľa, o čom sme sa už neraz presvedčili.

2. Ťažiskové úlohy

V roku 2009 sa knižnice vo svojej riadiacej činnosti sústredili hlavne na:

- obnovenie, rekonštrukciu a modernizáciu priestorov v knižniciach Poprad, Humenné a Prešov
- systematické školenia v rámci implementácie systému Virtua
- štatistické a majetkové evidencie a výstupy zo systému Virtua,
- zavádzanie systému KIS MasK do ďalších obecných knižníc, školenia pre obecných knihovníkov, tvorba príručiek a poradenstvo, semináre
- prevádzku a administráciu portálu Internetového metodického centra pre obecné knižnice www.obecnakniznica.sk
- propagáciu čítania literatúry a knižničných služieb
- školenie a vzdelávanie pracovníkov
- prípravu projektov z grantového programu MK SR
- obnovenie a skvalitňovanie činnosti obecných knižníc
- koordináciu a kooperáciu v oblasti regionálnej článkovej bibliografie
- aktivity a prácu s detským čitateľom
- systematickú prácu so znevýhodnenými používateľmi, zvýšené aktivity zamerané na seniorov a nezamestnaných

III. HLAVNÉ UKAZOVATELE KNIŽNIČNÝCH ČINNOSTÍ

1. Knižničné fondy

V roku 2009 obsahovali knižničné fondy knižníc celkom **2 511 556** knižničných jednotiek. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o **4 913** kn.j. V obecných knižniciach s profesionálnym zamestnancom narástol počet knižničných jednotiek o **6394** kn.j. a zároveň v knižniciach s neprofesionálnym zamestnancom poklesol o **-12 875**. Hlavnou príčinou poklesu je zrušenie 5 neprofesionálnych knižníc, aj keď ich fondy existovali už len formálne.

Stav fondov

	<i>Knižničné jednotky</i>	<i>Rozdiel 2008/09</i>	<i>Index rastu</i>
<i>Regionálne knižnice</i>	806 643	+ 4 210	100,52
<i>Mestské knižnice</i>	397 741	- 2 642	99,34
<i>Ock s profesionálnymi z.</i>	270 786	+ 6 394	102,42
<i>Ock s neprofesionálnymi z.</i>	1 036 386	-12 875	98,77
<i>Knižnice spolu</i>	2 511 556	- 4 913	99,80

Priemery dosiahnuté v jednotlivých typoch knižníc PK:

	<i>Zväzky na obyvateľa</i>			<i>Zväzky na používateľa</i>		
	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
<i>Regionálne knižnice</i>	3,08	2,77	3,04	15,56	15,73	16,80
<i>Mestské knižnice</i>	3,07	3,097	3,14	25,02	27,13	25,48
<i>Ock s profesionálnymi z.</i>	4,53	4,85	3,98	41,66	49,27	41,98
<i>Ock s neprofesionálnymi z.</i>	3,01	3,40	4,17	46,86	45,74	54,10
<i>Knižnice spolu</i>	3,19	3,24	3,54	25,96	26,77	28,15

Paradoxne, celokrajský priemer zv. na obyvateľa rastie a v roku 2009 narástol **z 3,24 na 3,54** a zväzky na 1 používateľa v kraji stúpili **z 26,77 na 28,15**. Veľkú súvislosť môžeme vidieť s poklesom čitateľov a počtom

stagnujúcich knižníc, ktorých počet potenciálnych používateľov nie je zahrnutý v celkových súčtoch a analýzách, naopak – ich knižničný fond sa v týchto analýzách nachádza.

Čo sa týka poradia okresov, tak najviac **zv. na obyvateľa** je v okrese Svidník (9,22), nasledujú Medzilaborce (7,19) a Stropkov (6,22). V **zvážkoch na používateľa** vedú Medzilaborce (129,9), nasleduje Svidník (39,07) a Snina (38,63). Súvisí to opäť s nárastom stagnujúcich knižníc a s ich rušením.

Knižnice spolu

v zväzkoch na 1 obyvateľa:

1.	Svidník	9,22
2.	Medzilaborce	7,19
3.	Stropkov	6,22

a na 1 používateľa:

1.	Medzilaborce	129,9
2.	Svidník	39,07
3.	Snina	38,63

Poradie regionálnych knižníc

v zväzkoch na 1 obyvateľa:

1.	Svidník	7,93
2.	Stará Ľubovňa	3,91
3.	Vranov nad Topľou	3,20
4.	Humenné	3,18
5.	Poprad	2,59
6.	Prešov	2,58
7.	Bardejov	2,56
	PRIEMER	3,04

a na 1 používateľa:

1.	Svidník	25,99
2.	Prešov	20,29
3.	Humenné	15,60
4.	Stará Ľubovňa	16,84
5.	Bardejov	13,96
6.	Poprad	13,84
7.	Vranov nad Topľou	13,46
	PRIEMER	16,80

V prepočte zv. na 1 obyvateľa v RK v kraji sa dosiahlo **3,04 zv.**, čo je oproti minulému roku (**2,77 zv.**) o **0,27 zv.** viac a na 1 používateľa knižnice v kraji dosiahli v priemere **16,80 zv.** oproti **15,73 zv.** Tento ukazovateľ stúpol o **1,07 zv.**

1.1 Prírastky

V roku 2009 prírastok knižničných jednotiek vo verejných knižniciach v kraji stúpol z 35 245 na 35 511 kn.j.

	Prírastky kúpou				Prírastky inou formou			
	2007	2008	2009	%	2007	2008	2009	%
Regionálne knižnice	9 305	11 164	11 386	101,99	4 946	3 173	3 367	106,11
Mestské knižnice	4 604	5 545	6 013	108,44	1 407	908	904	99,56
Ock s profesionálnymi z.	4 432	3 184	3 104	98,62	15 091	164	640	390,24
Ock s neprofesionálnymi z.	11 336	7 291	5 653	77,53	8 353	3 816	4 408	115,51
Všetky knižnice	29 677	27 184	26 192	96,35	29 797	8 061	9 319	115,61

Celkový zvýšený prírastok kúpou bol zaznamenaný takmer vo všetkých knižniciach, okrem mestských. Z celkových prírastkov inou formou, sú prírastky povinným výtlačkom **10**, darom **8 069** a bezodplatným prevodom **1 240 zv.**

RK v prírastkoch kúpou

	RK	Prírastky kúpou			
		2007	2008	2009	rozdiel
1.	Poprad	1 715	2 610	2 740	+ 130
2.	Prešov	1 979	2 821	2 582	- 239
3.	Vranov n. T.	1 848	1 950	2 043	+ 93
4.	St. Ľubovňa	699	1 190	1 175	- 15
5.	Bardejov	1 066	796	1 077	+ 281
6.	Humenné	1 703	1 271	1 055	- 216
7.	Svidník	295	526	714	+ 188

RK v prírastkoch inou formou

	RK	Prírastky inou formou			
		2007	2008	2009	rozdiel
1.	Prešov	1 883	1 209	1 728	+519
2.	Poprad	1 454	813	479	-334
3.	Vranov n. T.	522	202	338	+136
4.	Svidník	276	422	327	-95
5.	St. Ľubovňa	67	97	224	+127
6.	Humenné	318	171	164	-7
7.	Bardejov	504	259	107	-152

Najväčší celkový prírastok zaznamenala Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove (**4 310 zv.**) a Podtatranská knižnica v Poprade (**3 219 zv.**) a najnižší - Podduklianska knižnica Svidník (**1 041 zv.**).

1.2 Obrat Fondov podľa typov knižníc

Obrat fondov je údaj, vďaka ktorému môžeme zistiť, priemerne koľkokrát bol jeden dokument KF počas roka požičaný. Tento údaj je dosť dôležitý lebo svedčí o cirkulácii a kvalite dopĺňovania fondov. **V knižniciach PSK bol obrat 0,98 výpožičiek na 1 dokument.** Oproti minulému roku je to mierny pokles (-1,0)

	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Regionálne knižnice</i>	2,81	2,55	2,55	2,18	1,97
<i>Mestské knižnice</i>	1,28	1,25	1,25	1,26	1,13
<i>Ock s profesionálnymi z.</i>	0,63	0,62	0,62	0,51	0,58
<i>Ock s neprofesionálnymi z.</i>	0,30	0,32	0,32	0,29	0,25

Poradie regionálnych knižníc v rámci obratu fondov:

	2006	2007	2008	2009
1. Poprad	2,80	2,85	2,82	2,82
2. Bardejov	3,86	3,91	3,90	2,34
3. Stará Ľubovňa	2,61	2,67	2,67	2,27
4. Prešov	2,74	1,87	2,00	2,07
5. Vranov n/ Topľou	2,03	1,84	1,63	1,59
6. Humenné	1,72	1,62	1,50	1,40
7. Svidník	1,97	1,62	1,05	0,87

1.3 Periodiká

V predchádzajúcom období počet odoberaných periodík v knižniciach pomaly stúpajú. Najmä posledné dva roky sme zaznamenali stúpajúci trend.

V roku 2009 klesol počet titulov z **964** na **875** (-89), naopak počet exemplárov odoberaných periodík stúpol z **1 063** na **1 102** (+39).

	Počet titulov 2008	2009	Rozdiel 2008/09	Počet exemplárov 2008	2009	Rozdiel 2008/09
<i>Regionálne knižnice</i>	574	515	-59	662	614	-48
<i>Mestské knižnice</i>	215	216	+1	225	231	+6
<i>Ock s profesionálnymi z.</i>	101	71	+30	101	148	+47
<i>Ock s neprofesionálnymi z.</i>	74	73	-1	75	109	-34

Z regionálnych knižníc najväčší počet titulov odoberá Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove (**130**). Počet zahraničných titulov oproti roku 2008 klesol, zo **71** na **61** titulov. (-10)

2. Používatelia

Počet registrovaných používateľov vo verejných knižniciach PSK v roku 2009 bol **89 230**, čo je o **-4731** menej ako v minulom roku. Žiaľ, musíme konštatovať, že takýto trend pretrváva už niekoľko rokov.

Príčinu vidíme v slabej konkurencieschopnosti knižníc. Popularita knižníc sa udržiava najmä vďaka moderným informačným technológiám, najmä internetu. Veľmi dôležitým faktorom je pravidelné a dostatočné dopĺňanie knižničného fondu, čo je v súčasných kultúrnych podmienkach takmer nemožné.

Ďalším zo závažných dôvodov je slabý marketing knižníc, ktorý sa však už pomaly ujíma, najmä vo väčších verejných knižniciach.

Počet používateľov podľa typu knižnice:

	Počet používateľov			Index rastu
	2007	2008	2009	2008/09
Regionálne knižnice	52 714	51 028	48 015	94,10
Mestské knižnice	15 960	14 759	15 607	105,75
Ock s profesionálnymi z.	8 065	6 824	6 450	94,52
Ock s neprofesionálnymi z.	20 864	21 350	19 158	89,73
Všetky knižnice	97 603	93 961	89 230	94,96

V roku 2009 sme opäť zaznamenali pokles používateľov takmer vo všetkých typoch knižníc, okrem mestských knižníc, v ktorých počet používateľov stúpol o 848.

V rámci okresov stúpol počet používateľov iba v Stropkove (**2 152**) +106 v Medzilaborciach (**531**) +87, v Humennom (**8607**) +415 a v Kežmarku (**7943**) +97. Najväčší pokles sme zaznamenali v okresoch Levoča a Poprad

Počet používateľov v RK

		2007	2008	2009	Index 2008/09
1.	Prešov	15 493	11 546	11 580	100,29
2.	Poprad	10 003	12 288	10 206	83,06
3.	Humenné	7 407	6 527	7 117	109,04
4.	Bardejov	7 076	7 076	6 129	86,62
5.	Vranov n/ Topľou	5 356	5 412	5 491	101,46
6.	Stará Ľubovňa	3 648	3 870	3 801	98,22
7.	Svidník	3 731	4 309	3 691	85,66

Počet používateľov oproti roku 2008 vzrástol len v troch knižniciach. Tak ako sme predpokladali, v Prešove sme zaznamenali nárast používateľov. Potvrdila sa hlavná príčina minuloročného veľkého poklesu používateľov v Prešove – sťahovanie knižnice do nových priestorov. V ostatných knižniciach sme zaznamenali pokles, najväčší, vzhľadom na minuloročné vysoké hodnoty, v Popradskej knižnici.

Percento registrovaných používateľov z počtu obyvateľov:

	2005	2006	2007	2008	2009
Regionálne knižnice	20,42	20,32	19,77	17,63	18,08
Mestské knižnice	12,57	12,37	12,29	11,39	12,32
Ock s profesionálnymi z.	8,74	9,42	10,86	9,84	9,49
Ock s neprofesionálnymi z.	7,43	9,16	6,43	7,44	7,72
Spolu	12,92	13,87	12,28	12,12	12,54

Pod celoslovenským priemerom **9,90%** používateľov z počtu obyvateľov je z 13 okresov 4: Levoča, Medzilaborce, Sabinov, Snina. Oproti minulému roku sa nad celoslovenský priemer dostal Svidník a Stropkov. Najvyššie % používateľov z počtu obyvateľov dosahujú okresy Svidník a Stropkov. Nasleduje Humenné, Stará Ľubovňa a Bardejov.

Z regionálnych knižníc má najvyššie % používateľov z počtu obyvateľov Podduklianska knižnica vo Svidníku (Čo je vlastne podmienené prevádzkou bibliobusu – pojazdnej knižnice v okrese)

Dosiahnuté percento používateľov z počtu obyvateľov v RK:

	RK	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Svidník	37,38	35,85	30,52	12,21	30,51
2.	Vranov n/Topľou	23,89	23,87	23,23	23,39	23,75
3.	Stará Ľubovňa	23,76	24,72	22,22	23,69	23,21
4.	Humenné	21,32	22,69	21,19	18,70	20,42
5.	Poprad	17,88	17,97	18,19	22,42	18,73
6.	Bardejov	22,19	20,78	21,19	21,18	18,35
7.	Prešov	17,22	16,89	16,91	12,62	12,70

2.1 Detskí používatelia do 15 rokov

Percento detských čitateľov z celkového počtu používateľov v posledných rokoch neustále klesá. Aj v roku 2009, napriek predošlému miernemu nárastu opäť kleslo z **44,08 na 43,55**.

Najvyššie percento používateľov do 15 rokov je stále v knižniciach s neprofesionálnymi pracovníkmi (**64,67%**) a profesionálnymi pracovníkmi (**62,62%**), aj keď tento počet opäť mierne poklesol. Naproti tomu sme v regionálnych knižniciach zaznamenali tak ako aj v roku 2008 mierny nárast počtu detských čitateľov a percenta z používateľov knižníc o **0,04 %**. Nárast detských používateľov z celkového počtu bol zaznamenaný vo všetkých knižniciach okrem mestských.

Percento detských používateľov z celkového počtu používateľov v jednotlivých typoch knižníc:

	2005	2006	2007	2008	2009
Regionálne knižnice	34,70	34,34	33,00	34,70	34,74
Mestské knižnice	43,53	41,16	40,91	38,73	37,68
Ock s profesionálnymi z.	61,60	60,03	63,61	61,43	62,62
Ock s neprofesionálnymi z.	65,07	65,15	65,77	64,66	64,67
Spolu	44,72	44,34	43,83	44,08	43,55

Z regionálnych knižníc je stále najvyššie percento detí z celkového počtu používateľov zaregistrovaných v Podduklianskej knižnici vo Svidníku, kde fungujú bibliobusy priamo so zástavkami aj pri školách a vo Vihorlatskej knižnici v Humennom.

Dosiahnuté percento detí z počtu používateľov v RK:

	RK	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Svidník	42,09	43,54	43,63	44,65	46,49
2.	Stará Ľubovňa	40,48	39,23	34,38	37,16	36,89
3.	Bardejov	33,62	32,90	35,97	35,98	36,78
4.	Prešov	31,11	26,65	26,62	35,79	33,69
5.	Humenné	33,60	43,70	34,20	37,78	32,71
6.	Vranov n/ Topľou	41,28	38,71	37,94	33,48	32,74
7.	Poprad	32,66	31,46	18,19	27,60	30,87

2.2 Návštevnosť

V roku 2009 verejné knižnice v Prešovskom kraji navštívilo **896 603** návštevníkov, ktorým boli poskytnuté knižnično-informačné služby. Je to o **7 010** menej ako v roku 2008. Z toho počet návštevníkov podujatí bol **99 715**. Po minuloročnom takmer 10% náraste návštevníkov ich počet znovu poklesol. Pokles však nie je taký dramatický ako predchádzajúce roky.

Návštevnosť jednotlivých typov knižníc:

	2006	2007	2008	2009	Index 08/09
Regionálne knižnice	545 306	494 411	538 093	535 728	99,56
Mestské knižnice	158 076	162 136	193 350	194 690	100,69
Ock s profesionálnymi z.	60 781	61 005	68 847	70 010	101,69
Ock s neprofesionálnymi z.	113 030	97 732	103 323	96 175	93,08
Všetky knižnice	878 193	815 284	903 613	896 603	99,22

Z regionálnych knižníc stúpol počet návštevníkov v štyroch knižniciach: v Starej Ľubovni (**49 604 – 154,45%**), v Poprade (**134 596 – 102,59%**), vo Vranove (**61 920 – 102,53%**) v Prešove (**158 350 – 100,04%**).

3. Výpožičky

V roku 2009 sa vo verejných knižniciach prešovského kraja vypožičalo absenčne aj prezenčne celkom **2 449 652** knižničných dokumentov. Rovnako ako u používateľov, aj vo výpožičkách sa zaznamenáva pokles od roku 2002. V roku 2009 je to **o 259 864 menej** ako v roku 2008. Medziročný pokles je po minuloročnom optimistickom trende opäť vysoký. Vývoj realizovaných výpožičiek v Prešovskom kraji má naďalej klesajúcu tendenciu. Počet výpožičiek klesol vo všetkých druhoch knižníc takmer o 10%.

Výpožičky v jednotlivých typoch knižníc:

	2006	2007	2008	2009	%
Regionálne knižnice	2 088 442	1 834 792	1 747 877	1 586 906	90,79
Mestské knižnice	499 523	494 492	504 065	447 849	88,85
Ock s profesionálnymi z.	200 129	200 043	70 619	157 541	92,09
Ock s neprofesionálnymi z.	317 687	277 097	286 510	257 356	89,82
Všetky knižnice	3 105 781	2 806 424	2 709 516	2 449 652	90,41

Najviac poklesli výpožičky v mestských knižniciach.

Z regionálnych knižníc nepatrne stúpili výpožičky v Bardejove **(+0,01%)** v Poprade **(+0,01%)**, v Prešove **(+ 0,9)** a v Starej Ľubovni **(+1,34)**.

Výpožičky v regionálnych knižniciach PK

	RK	2006	2007	2008	2009	%
1.	Prešov	686 782	467 551	471 773	487 454	103,32
2.	Poprad	377 562	392 074	392 100	398 254	101,57
3.	Bardejov	321 856	330 162	330 208	200 075	60,59
5.	Stará Ľubovňa	165 434	168 149	170 395	145 391	85,33
4.	Humenné	205 552	193 534	166 105	155 154	93,41
6.	Vranov n/ Topľou	143 746	129 603	117 246	117 241	100,00
7.	Svidník	187 510	153 719	100 050	83 337	83,3
SPOLU		2 088 442	1 834 792	1 747 877	1 586 906	90,79

Výpožičky podľa druhu literatúry:

	2006	2007	2008	2009	%
Odborná lit. pre dospelých	846 493	801 777	657 887	593 103	- 9,8
Krásna lit. pre dospelých	902 524	794 565	767 665	710 199	- 7,5
Odborná lit. pre deti	221 531	198 501	197 840	172 336	- 12,9
Krásna lit. pre deti	742 201	686 203	648 399	597 066	-7,9
Výpožičky periodík	393 032	325 378	437 725	376 948	- 13,9
Špeciálne dokumenty	25 624	81 344	55 927	34 600	- 38,1
Prezenčné výpožičky	634 701	522 267	560 091	530 416	- 5,3
SPOLU - výpožičky	3 105 781	2 806 424	2 709 516	2 449 652	- 9,6

Podľa druhu literatúry sme v roku 2009 zaznamenali najväčší pokles vo výpožičkách špeciálnych dokumentov **(-38,1)**, v periodikách **(-13,9%)** a v odbornej literatúre pre deti **(-12,9%)**. Počet výpožičiek nestúpil v žiadnom druhu literatúry, napriek tomu pokles vo vypožičiavaní jednotlivých druhov nebol až tak dramatický ako u niektorých v roku 2008.

Na 1 obyvateľa v kraji sa dosiaholo **3,44** výpožičiek, a na 1 používateľa sa dosiaholo **27,45** výpožičiek. Oproti celoslovenskému priemeru **je to stále málo**.

Počet výpožičiek v prepočte podľa typov knižníc:

	na 1 obyvateľa 08-09	na 1 používateľa 08-09
Regionálne knižnice	6,04 – 5,98	34,25 – 33,05
Mestské knižnice	3,89 – 3,53	34,15 – 28,70
Ock s profesionálnymi z.	2,47 – 2,32	25,07 – 24,42
Ock s neprofesionálnymi z.	1,00 – 1,04	13,42 – 13,43
Knižnice spolu	3,49 – 3,44	28,84 – 27,45

Počet výpožičiek na 1 obyvateľa sa v jednotlivých okresoch pohybuje v rozmedzí od najnižšieho: Sabinov **2,09** po **5,15** v okrese Svidník.

Z okresov najnižší počet výpožičiek na 1 používateľa sa dosahuje Kežmarok **18,50** a najvyšší Medzilaborce **45,27** a Poprad **35,50**.

V regionálnych knižniciach sú najaktívnejší používatelia v Prešove (**42,09**), v Poprade (**39,02**), a v Starej Ľubovni (**38,25**) naopak najmenej aktívni boli v roku 2009 vo Vranove n/Topľou (**21,35**) a v Humennom (**21,80**). Celkovo počet výpožičiek na obyvateľa aj na používateľa poklesol.

Medziknižničná výpožičná služba

	MVS iným knižniciam			MVS z iných knižníc		
	2008	2009	08/09 %	2008	2009	08/09 %
Regionálne knižnice	887	1 261	+42,16	3 396	3 424	+0,82
Mestské knižnice	140	168	+20,00	2 124	2 410	+13,46
Ock s profesionálnymi z.	13	15	15,38	148	142	-4,05
Ock s neprofesionálnymi z.	0	0	0	81	18	-77,77
Knižnice spolu	1 040	1444	38,84	5 749	5994	+ 4,26

Počet MVS stúpol aj v roku 2009. V Prešovskom kraji bolo zaznamenaných **1444** MVS iným knižniciam, čo je viac o 38,84 % ako v roku 2008. MVS z iných knižníc stúpili na **5994**. Rozdiel oproti roku 2008 je **+ 4,26%** MVS z iných knižníc. Hlavnou príčinou je implementácia knižnično-informačného systému Virtua v regionálnych knižniciach, vďaka ktorému pribúdajú on-line katalógy a katalógový modul KIS MaSK, ktorý bol v roku 2009 uvedený do prevádzky. Práve táto služba sa na Slovensku skvalitnila.

IV. ĎALŠIE UKAZOVATELE

1. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské aktivity

Kultúrno-vzdelávacie podujatia sú už neodmysliteľnou súčasťou knižničnej práce. Knižnice organizujú tieto aktivity na podporu a propagáciu čítania, literatúry, ale aj spoločenských záujmov používateľov. Okrem tradičných besied a hodín informačnej výchovy sa v knižniciach čoraz viac hovorí o komunitných záujmových aktivitách, smerujúcich k zastrešovaniu záujmových skupín. Ide tu o napríklad o informačné vzdelávanie – kurzy pre seniorov, nezamestnaných, znevýhodnených a klubové stretnutia.

Ďalej knižnice organizujú veľké projekty zamerané na populárno - náučné vzdelávanie a verejné oslovenie verejnosti. Väčšia časť podujatí je zameraná na deti a mládež, kde sa im snažia ponúknuť alternatívu vzdelávania formou netradičných podujatí, ako sú tvorivé dielne, dramatizácie rozprávok a povestí a pod.

V roku 2008 uskutočnili verejné knižnice Prešovského kraja celkom 4 213, čo je o 450 podujatí viac ako v roku 2008, a zároveň ide o väčšie a náročnejšie, dlhotrvajúce projekty. Najviac podujatí bolo uskutočnených v knižniciach okresov Prešov, Poprad a Bardejov.

Z regionálnych knižníc najvyšší počet vykazuje:

	RK	2007	2008	2009
1.	Poprad	595	450	643
2.	Prešov	517	422	499
3.	Bardejov	391	394	412
5.	Vranov n/Topľou	310	272	252
4.	Humenné	304	256	258
6.	Stará Ľubovňa	262	178	202
7.	Svidník	204	156	136
	SPOLU	2 583	2128	2402

Tradične najviac podujatí sa uskutočnilo počas **Týždňa slovenských knižníc**. V mnohých knižniciach sú uskutočňované periodické podujatia s niekoľkoročnou tradíciou a osvedčené komunitné akcie.

2. Bibliograficko - informačná činnosť

Ťažisko bibliografickej práce spočívalo na regionálnych knižniciach. Knižnice vypracovali spolu **676** rešerší (r. 2008 - 795) a **19** (r. 2008 - 19) bibliografií. Z toho RK vypracovali **635** (r. 2008 - 745) rešerší a všetky uvedené bibliografie.

Spolu bolo poskytnutých **85 970** (r. 2008 – 81 991) bibliografických a faktografických informácií z toho RK poskytli 57 054 inf. Záujem o tieto kvalitné bibliograficko – informačné služby sa z roka na rok zvyšuje. Všetky RK spracovávali a excerpovali záznamy z regionálnej tlače v systéme VIRTUA.

Knižnica P.O.Hviezdoslava koordinovala činnosť regionálnej bibliografie v Prešovskom kraji ako súčasť národnej bibliografie. Mgr. Marta Skalková, ako členka sa zúčastňovala zasadnutí koordinačnej rady pre bibliografickú činnosť SR pri Slovenskej národnej knižnici v Martine.

3. Metodická a poradenská činnosť

V súlade so zriaďovacou listinou plnila Knižnica P.O.Hviezdoslava funkciu koordinačného a metodického centra pre RK Prešovského samosprávneho kraja a zabezpečovala úlohy vyplývajúce z celoslovenských, krajských a regionálnych potrieb. V súvislosti s tým, sa uskutočnili rozbor, porady riaditeľov a odborných pracovníkov a metodické návštevy regionálnych a ostatných knižníc v kraji.

K základným úlohám metodiky v roku 2009 patrila koordinácia základných činností v systéme Virtua a sledovanie plnenia záverov z porád a Rozborov činnosti knižníc za rok 2008. S tým účelom boli uskutočňované aj porady, metodické návštevy do knižníc a udržiavaná stála spolupráca s komunikácia s riaditeľmi, metodikmi, bibliografmi, katalogizátormi, ako aj vedúcimi služieb v RK v kraji formou metodických konzultácií osobne, telefonicky a e-mailom.

V rámci koordinácie knižničných činností sme sa venovali metodike a implementácii knižničného systému KIS MASK pre malé a stredné knižnice a poradenskej činnosti knižniciam, ktoré pracujú v systéme Libris. Zároveň sme pravidelne usporadúvali školenia a semináre týkajúce sa knižnično – informačného systému Virtua a seminár pre administrátorov webových stránok v CMS Joomla.

V rámci krajskej metodiky boli zabezpečované úlohy, odporúčania a usmernenia vyplývajúce z celoslovenských potrieb pre MK SR a SNK – Odbor pre knižničný systém pre nadriadeného zriaďovateľa VÚC – Odbor kultúry a úlohy pre odbornú činnosť knižníc.

Naplnilo sme rozbehli prevádzku Internetového metodického centra pre obecné knižnice www.obecnakniznica.sk, ktoré bolo pôvodne pripravované pre metodikov a knihovníkov Prešovského kraja, pre záujem obecných knižníc z iných regiónov Slovenska sme portál prispôbili aj pre ostatné obecné knižnice a regionálnych metodikov.

Zároveň aktívne participujeme na projekte prezentačného celoslovenského portálu detskej literatúry www.murovacitaren.sk, ktorý technicky i obsahovo zabezpečujeme.

Za účelom získania nových informácií a skvalitnenia práce boli organizované pracovné porady a školenia, jednak pre riaditeľov za prítomnosti zriaďovateľa – Odboru kultúry PSK, ako aj pre odborných pracovníkov.

3. 1 Štatistická, rozborová, analytická a koncepčná činnosť

Štatistiku za rok 2009 sme spracovávali prostredníctvom online internetového formulára, ktorý bol vystavený na stránkach MK SR, aj klasickým zberom tlačených výkazov MK KULT 01

Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove spracovala na základe štatistických podkladov Vyhodnotenie činnosti knižníc Prešovského kraja za všetky verejné knižnice PSK za rok 2009 pre rozbor o činnosti knižníc, vnútornú potrebu knižníc, SNK a PSK. Na základe požiadaviek PSK a SNK boli spracovávané podklady pre analýzy a správy týkajúce sa činnosti knižníc PSK.

Všetky aktivity metodických oddelení smerovali k upevneniu postavenia a stability knižníc v PSK .

	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008	r.2009
Metodické návštevy	463	437	367	287	199
Metodické konzultácie	-	-	560	973	1397
Porady, semináre, školenia	75	127	89	81	87

Počet klasických metodických návštev zabezpečovaných RK vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov klesá. Knižnice hľadajú nové formy poskytovania tejto služby pre obecné knižnice a to najmä elektronické. Prevládajú konzultácie – telefonické i e-mailové, či online konzultácie prostredníctvom komunikačných programov. V roku 2009 Okresná knižnica Dávida Gutgesela v Bardejove zorganizovala už 2. Konferenciu zriaďovateľov a knihovníkov obecných knižníc. Prvá sa uskutočnila v roku 2008 v Prešove.

3. 2 Edičná činnosť

V roku 2009 bolo vydaných 75 titulov publikácií vydaných knižnicami Prešovského kraja **Oproti roku 2008 je to vyše 100% nárast.** Medzi titulmi sa nachádzali najmä bibliografie, ročenky, či odborné zborníky.

Edičná činnosť v RK

	r. 2005	r. 2006	r. 2007	r. 2008	r.2009
Edičná činnosť	19	33	47	35	75

4. Informačné technológie

Rozmach informačných technológií v knižniciach PSK napreduje. V mnohých malých knižniciach stále pribúdajú nové technické možnosti, najmä internet pre verejnosť a vďaka príspevkom z grantového systému MK SR aj nové počítače s knižnično – informačným systémom KIS MaSK.

Počet osobných PC vzrástol oproti minulému roku z 467 na **498 (+ 31 PC)** z toho s pripojením na interne prístupných pre verejnosť je **258 (+12 PC oproti roku 2007)**

Počet knižníc s internetom pre verejnosť

Okres	Počet knižníc spolu	Počet kn. s internetom pre verejnosť	v tom - internet pre verejnosť				
			RKK	RK	MK	Prof.	Neprof.
1. Bardejov	78	9	0	1	0	3	5
2. Humenné	54	3	0	1	0	1	1
3. Kežmarok	34	7	0	0	3	1	3
4. Levoča	17	3	0	0	2	0	1
5. Medzilaborce	20	0	0	0	0	0	0
6. Poprad	29	11	0	1	2	3	5
7. Prešov	86	7	1	0	1	4	1
8. Sabinov	41	11	0	0	2	2	7
9. Snina	26	2	0	0	1	0	1
10. Stará Ľubovňa	40	4	0	1	1	0	2
11. Stropkov	27	1	0	0	1	0	0
12. Svidník	47	2	0	1	1	0	0
13. Vranov n/Topľou	50	5	0	1	0	1	3
Spolu - Prešovský kraj	549	65	1	6	14	15	29

Oproti roku 2008 stúpol počet knižníc s internetom pre verejnosť o **4** (z 61 na 65). Aj v budúcnosti očakávame nárast, vzhľadom na rýchlo vyvíjajúcu sa informačnú spoločnosť.

5. Personálne zabezpečenie knižníc

5.1 Zamestnanci

Počet zamestnancov knižníc sa v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil o 6,62 čo je takmer o 3% menej. V knižniciach Prešovského kraja spolu pracovalo **214,76** zamestnancov (prepočítaný stav).

	2006	2007	2008	2009
RK	151	150	149,75	145,90
Mestské knižnice	28,97	28,65	30,15	29,65
Profesionálne knižnice	20,32	19,93	17,57	21,02
Neprofesionálne knižnice	28,90	21,82	23,91	18,19
Spolu	229,19	221,37	221,38	214,76

V regionálnych knižniciach pracuje **132,90** žien. Z celkového počtu zamestnancov je **117,90** vykonávajúcich odborné knihovnícke činnosti, z toho **17** s VŠ s knihovníckym vzdelaním a **22,15** s iným VŠ vzdelaním. Vzdelanostná úroveň pracovníkov sa zvyšuje aj vďaka možnosti štúdia na Katedre informačných štúdií Prešovskej univerzity. Alarmujúci je však neustály klesajúci trend zamestnancov, najmä v regionálnych knižniciach a to aj napriek tomu, že činnosť regionálnych knižníc sa neustále skvalitňuje a rozširuje.

5.2 Mzdy

Na mzdy pracovníkov bolo vynaložených **1 364 767, 93 €** oproti **1 289 157,5 € (38 837 159 Sk)** v roku 2008. V regionálnych knižniciach to bolo **988 793,50 €**

Priemerná mzda v jednotlivých druhoch knižníc v prepočte na 1 mesiac

	r. 2006	r. 2007	r. 2008	r. 2009
Regionálne knižnice	461	486	507	564
Mestské knižnice	450	469	588	566
Profesionálne knižnice	346	453	475	450
Spolu všetky knižnice	-	-	-	529

Oproti roku 2008 stúpila priemerná mesačná mzda v RK z **507 €** na **564 €**. V mestských knižniciach priemerná mzda oproti minulému roku poklesla z **588 €** na **566 €**. Napriek tomu je priemerná mzda v Msk o **2 €** vyššia, ako v RK, aj keď zamestnanci regionálnych knižníc vykonávajú vysoko odbornú prácu, ako je: vytváranie bibliografických a regionálnych databáz, metodická koordinácia verejných knižníc, odborná katalogizácia, prísne dodržiavajúca medzinárodné štandardy, príprava odborných seminárov, školení konferencií, odborná edičná činnosť, organizovanie vysoko kvalitných podujatí pre dospelých i deti a pod. Celkové výsledky odmeňovania knihovníkov sú značne skreslené, pretože obecné knižnice nevykazujú odmeny pre zamestnancov OON. Bolo by dobré zvážiť, či by aj tento údaj nemohol byť zaradený do štatistického zisťovania, pre prehľadnenie informácií

Priemerná mzda pracovníkov v RK

RK	2006	2007	2008	2009
Bardejov	484	517	538	593
Humenné	485	501	504	573
Poprad	452	466	493	551
Prešov	448	479	523	581
Stará Ľubovňa	463	488	470	520
Svidník	474	596	533	582
Vranov n/T	434	470	490	540

Priemerné mzdy pracovníkov RK sú celkovo vyrovnané, sú však dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Tak ako každý rok patria medzi najnižšie na Slovensku a to aj napriek stúpajúcemu trendu.

6. Finančné zabezpečenie knižníc

6.1 Prevádzkové dotácie

Prevádzkové dotácie a transfery na činnosť knižníc v roku 2009 sa zvýšili na **2 277 758,02 €**. Oproti predchádzajúcemu roku je to nárast o **170 368,72 €** (5 132 528 Sk).

Prevádzkové dotácie z rozpočtu obce poklesli o **4854,64 €**, naopak pribudli príspevky od iných subjektov, ktorými sú obyčajne mestské kultúrne strediská, pod ktoré knižnice patria, alebo školy.

Prevádzkové dotácie

	2008	2009
zo štátneho rozpočtu	0 €	0 €
z rozpočtu VUC	1 515 940 €	1 643 331 €
z rozpočtu obce	591 448 €	586 593,36 €
od iných subjektov	0 €	47 833,66 €

Regionálne knižnice dostali na prevádzku **1 631 903 €** z rozpočtu VUC a z rozpočtu obce/mesta dostala len RK Vranov **6 639 €** a to najmä na nákup KF.

6.2 Nákup knižničného fondu

Na nákup knižného fondu knižnice vyčlenili spolu **203 579,13 €**, čo je o **2 474,1 €** viac ako minulého roku. Mesto prispelo na nákup knižničného fondu len RK vo Vranove sumou **6 639 €**. Z rozpočtu na činnosť knižnice dokážu vyčleniť na nákup fondov len veľmi málo, preto dobrou pomocou je grantový systém MK SR, kde je zriadený podprogram na akvizíciu KF knižníc. Knižnice nakúpili **26 192 kn.** j, z čoho vyplýva, že cena jednej knihy opäť vzrástla z minuloročného priemeru **7,40 € na 7,77 € (+0,37 €)** takmer o **12 Sk**. Je to väčší nárast ako v predchádzajúcom roku, kedy cena knihy stúpila v priemere o **0,27 € (8 Sk)**

Finančné prostriedky na nákup KF podľa typov knižníc:

V €	2006	2007	2008	2009
Regionálne knižnice	159 361,71 €	80 460,03 €	90 506,41 €	102 353,07 €
Mestské knižnice	35 642,30 €	34 489,28 €	41 186,78 €	43 335,43 €
Ock s profesionálnymi z.	19 962,82 €	28 284,01 €	23 438,86 €	20 774,04 €
Ock s neprofesionálnymi z.	44 988,68 €	68 899,46 €	45 973,64 €	37 116,59 €
Všetky knižnice	259 955,52 €	212 398,33 €	201 105,03 €	203 579,13 €

Nákup knižničných dokumentov v € podľa typov knižníc v prepočtoch na jedného obyvateľa a používateľa:

	€ na obyvateľa				€ na používateľa			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Regionálne knižnice	0,58	0,22	0,31	0,39	2,94	1,06	1,77	2,13
Mestské knižnice	0,27	0,27	0,32	0,34	2,22	2,16	2,79	2,78
Ock s profesionálnymi z.	0,26	1,59	0,34	0,31	2,73	3,51	3,43	3,22
Ock s neprofesionálnymi z.	0,18	0,21	0,16	0,15	1,96	3,30	2,15	1,94

Čo sa týka porovnávania jednotlivých okresov v kraji, najviac **€ na 1 obyvateľa** bolo vynaložené v okresoch Svidník (**0,52**) a Stará Ľubovňa (**0,47**), najmenej v okresoch Stropkov (**0,12**) a Medzilaborce (**0,13**). V rámci celého kraja bolo v roku 2009 vynaložené na nákup kníh v priemere **0,29 €** na 1 obyvateľa čo je len o **0,03 € viac** ako v roku 2008 (0,26 €)

Finančné prostriedky na nákup KF v RK:

	RK	2006	2007	2008	2009
1.	Bardejov	17 061,67 €	7 468,63 €	6 340,04 €	9 633 €
2.	Humenné	18 688,18 €	10 854,41 €	9 648,28 €	9 440,45 €
3.	Poprad	32 961,56 €	13 144,79 €	19 440,25 €	21 578,27 €
4.	Prešov	39 084,84 €	23 335,32 €	22 629,92 €	23 223,75 €
5.	Stará Ľubovňa	11 949,81 €	7 060,98 €	10 545,38 €	11 230,60 €
6.	Svidník	11 533,66 €	4 116,05 €	4 889,33 €	8 773 €
7.	Vranov n/Topľou	28 081,99 €	14 745,40 €	17 012,55 €	18 474 €
SPOLU		159 361,71 €	80 725,59 €	90 505,74 €	102 353,07 €

Poradie RK - nákup v Sk na obyvateľa a používateľa:

	RK	€ na 1 obyvateľa	
		2008	2009
1.	Vranov n/ Topľou	0,74	0,80
2.	Svidník	0,14	0,73
3.	Stará Ľubovňa	0,65	0,69
4.	Poprad	0,35	0,40
5.	Bardejov	0,19	0,29
6.	Humenné	0,28	0,27
7.	Prešov	0,25	0,25
Spolu RK		0,26	0,39

	RK	€ na 1 používateľa	
		2008	2009
1.	Vranov n/ Topľou	3,14	3,36
2.	Stará Ľubovňa	2,72	2,95
3.	Svidník	1,13	2,38
4.	Poprad	1,58	2,11
5.	Prešov	1,96	2,01
6.	Bardejov	0,90	1,57
7.	Humenné	1,48	1,33
Spolu RK		2,14	2,13

Najviac finančných prostriedkov na nákup kníh pre svojich používateľov vyčlenili Hornozemplínska knižnica Vranov nad Topľou a Ľubovnianska knižnica Stará Ľubovňa.

V RK v porovnaní s rokom 2008 finančné prostriedky na nákup KF opäť narástli práve vďaka grantovému systému MK SR, kde sa podporili RK. Na jedného obyvateľa vynaložili knižnice v PSK **0,39 €** oproti **0,26 €** v roku 2008 a na 1 používateľa v priemere **2,13 €** oproti **2,14 €** v roku 2008. V RK je celkový nárast financií na nákup v priemere z **0,26 €** na **0,39 €** na 1 obyvateľa a z **2,14 €** poklesol na **2,13 €** na 1 používateľa. Najviac € na jedného obyvateľa vynaložila Hornozemplínska knižnica Vranov nad Topľou (**0,80 €**) a Podduklianska knižnica vo Svidníku (**0,73 €**), najmenej Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove (**0,25 €**).

V nákupe na používateľa najviac Sk vynaložila taktiež RK Vranov nad Topľou (**3,36 €**) a RK Stará Ľubovňa (**2,95 €**) a najmenej Humenné (2,13 € na používateľa).

6.3 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky pre knižnice v PSK boli od zriaďovateľov pridelené v sume **723 889,16 €**, čo je oproti **590 333,86 €** v roku 2008, nárast. Z toho najviac bolo pridelených na výstavbu a rekonštrukciu - až **574 499,10 €** a ostatné kapitály predstavovali **149 390,06 €**.

Kapitálové výdavky v RK:

	RK	2006	2007	2008	2009
1.	Bardejov	13 277,57 €	0	11 617,87 €	0
2.	Humenné	0	0	492 199,43 €	537 221,31 €
3.	Poprad	52 711,94 €	12 514,11 €	51 512,45 €	63 872,79 €
4.	Prešov	46 338,71 €	5 012,28 €	0	113 598 €
5.	Stará Ľubovňa	0	1 476,47 €	0	0
6.	Svidník	46 338,71 €	0	5 443,80 €	0
7.	Vranov n/Topľou	0	7 866,96 €	5 642,97	0
SPOLU		113 486,26 €	26 869,81 €	566 416,52 €	714 802,10 €

Z toho:

- na výstavbu a rekonštrukciu: **569 174 €** – (RK Humenné - 537 331,31 €, RK Poprad – 31 842,79 €) na ostatné kapitály – **145 628 €** (32 030 € – Poprad, 113 598 € - Prešov)

6.4 Výnosy z hlavnej činnosti

Výnosy z hlavnej činnosti – príjmy spolu vo verejných knižniciach Prešovského kraja v roku 2009 klesli z **2 520 458,7 €** na **2 003 889,45 €** (menej o 516 569,25 €)

Z toho:

- tržby klesli z **269 449,15 €** na **229 440,31 €**
 - z nich poplatky za knižničné činnosti klesli zo **153 490,97 €** na **140 106,36 €** čo je o **13 384,6 € menej**, než v roku 2008
- z iných zdrojov, darov a grantov získali knižnice PSK **213 125 €** viac oproti minulému roku (**143 620,29 €**)
Je to viac o **69 505 €** ako v predchádzajúcom roku.
 - z toho zo štátneho rozpočtu **114 720,51 €**, čo je o **30 857,51 €** viac oproti roku 2008 (**83 863 €**)

Najviac financií zo štátneho rozpočtu získali v roku 2008 regionálne knižnice (**77 271,47 €**), ktoré boli podporené vďaka grantovému systému MK SR.

V regionálnych knižniciach výnosy z hlavnej činnosti taktiež narástli z **1 866 144,70 €** na **2 003 889 €** čo je o **137 744,30 €** viac, ako v roku 2008.

Z toho:

- tržby predstavovali **193 852,36 €** (oproti roku 2008 (**236 632 €**) je to opäť menej o **42 780 €**. Ak porovnáme roky 2007 a 2008 – tržby sa znížili o 13 530 €) – Medziročný pokles sa neustále zväčšuje.
- z toho poplatky za knižničné činnosti **109 710,04 €**. V porovnaní s rokom 2008 (**122 185,69 €**) je to menej o **12 475,65 €**
 - z grantov, darov a sponzorský RK knižnice získali 171 495,09€. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to až o 60 853,09 €.
 - z toho zo štátneho rozpočtu **77 271,41 €** (+20 176,77€)

V. ZÁVER

V roku 2009 v PSK opäť poklesol počet obecných knižníc. Tento údaj však nevnímame negatívne. Zrušené knižnice existovali viac – menej formálne, dlhodobo stagnovali. Je dôležitejšie dávať prednosť kvalite poskytovaných knižnično-informačných služieb, pred počtom knižníc v kraji.

Z komplexného štatistického rozboru za rok 2009 kladne vnímame nárast počtu kn. j na obyvateľa i používateľa a nárast prírastkov, naopak, počet registrovaných používateľov opäť poklesol. Tento klesajúci trend sa naopak knižnice snažia zmierniť, podujatiami, či už komunitných, vzdelávacích, ale aj iných kultúrno-spoločenských akcií. Ich počet značne stúpol. Svoju činnosť propagujú prostredníctvom médií, so snahou prilákať ľudí do knižníc a vzbudiť záujem o knihy, čítanie a vzdelávanie. Pozitívnym javom je, že je stále viac uprednostňovaná kvalita knižnično-informačných služieb pred ich kvantitou.

Záujem o knižničné služby napriek všetkému vzrastá, o čo sa najviac pričínili, najmä verejný internet a pomaličky sa zobúdajúci knižničný marketing. Nastupuje, hoci veľmi pomaly, trend záujmu o výpožičky špeciálnych dokumentov, periodík a poskytovanie rýchlych, ale verifikovaných informácií, kde knižnice majú nezastupiteľnú úlohu. Používatelia majú čoraz väčší záujem o online služby, digitálne a digitalizované dokumenty. Novinkou je zapájanie knižníc do sociálnych sietí – najmä facebooku, čo považujeme za veľmi účinný marketingový manéver.

Vo viacerých malých a stredných knižniciach kde bol aplikovaný knižnično-informačný systém pre malé a stredné knižnice, KIS MASK už začali v rámci tohto systému poskytovať aj svoje služby a dokončili retrospracovanie KF.

Že PSK, ako zriaďovateľovi RK, na knižniciach záleží, svedčí aj fakt, že v uplynulom roku sa knižnice v Poprade Humennom a Prešove, mali možnosť pochváliť príjemnými zrekonštruovanými priestormi.